

Brusel 24. srpna 2020
(OR. en)

10205/20

Interinstitucionální spis:
2020/0214(NLE)

ECOFIN 720
FIN 536
UEM 261

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Ilze JUHANSONE, generální tajemnice Evropské komise
Datum přijetí:	24. srpna 2020
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2020) 455 final
Předmět:	Návrh PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY, kterým se Polsku poskytuje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2020) 455 final.

Příloha: COM(2020) 455 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.8.2020
COM(2020) 455 final

2020/0214 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

**kterým se Polsku poskytuje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na
zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění
COVID-19**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nařízení Rady (EU) 2020/672 (dále jen „nařízení SURE“) stanoví právní rámec pro poskytování finanční pomoci Unie členským státům, které zažívají nebo jimž hrozí vážné narušení ekonomiky v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19. Podpora v rámci nástroje SURE slouží především k financování režimů zkrácené pracovní doby nebo podobných opatření, jejichž cílem je ochránit zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, a tím snížit výskyt nezaměstnanosti a ztrátu příjmů, a doplňkově též k financování některých opatření souvisejících se zdravím, a to zejména na pracovišti.

Dne 6. srpna 2020 požádalo Polsko o finanční pomoc Unie podle nařízení SURE. V souladu s čl. 6 odst. 2 nařízení SURE Komise konzultovala polské orgány, aby ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných výdajů v důsledku pandemie COVID-19, který přímo souvisí s režimy zkrácené pracovní doby a podobnými opatřeními. Konkrétně jde o tyto programy:

- (1) dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné a společnosti zaměstnávající maximálně 50 lidí za účelem ochrany pracovišť v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19. Snížení se vztahovalo na období mezi březnem a květnem 2020. Společnosti zaměstnávající maximálně 10 lidí a – ve většině případů – osoby samostatně výdělečně činné mohly využít úplného snížení, zatímco u subjektů zaměstnávajících 10 až 50 lidí představovalo snížení 50 %;
- (2) příspěvek za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, u nichž v důsledku krize došlo ke snížení příjmů. Opatření sestává z paušální dávky pro osoby samostatně výdělečně činné (50 % nebo 80 % minimální mzdy v závislosti na poklesu příjmů) a pro pracovníky s nestandardními pracovními smlouvami (až 80 % minimální mzdy), jejímž cílem je nahradit jim pokles příjmů;
- (3) dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení, jež jsou podmíněny poklesem obrátu v důsledku krize. Bez ohledu na svou velikost mohou podniky žádat o dočasné spolufinancování nákladů na mzdy a odvody na sociální zabezpečení;
- (4) dotace pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců. Dotace poskytují dočasné spolufinancování části nákladů na fungování podniků, které jsou provozovány fyzickými osobami bez zaměstnanců. Částka závisí na poklesu obrátu a představuje 50 % až 90 % minimální mzdy;
- (5) opatření, které osobám samostatně výdělečně činným, mikropodnikům a nevládním organizacím poskytuje půjčky, jež lze změnit na dotace. Opatření poskytuje mikropůjčky v hodnotě až 5 000 PLN. Půjčky je možné změnit na dotace, pokud příjemce v činnostech pokračuje tři měsíce po vyplacení půjčky. Polsko poskytlo Komisi veškeré příslušné informace.

S přihlédnutím k dostupným důkazům Komise navrhuje Radě, aby přijala prováděcí rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci Polsku podle nařízení SURE na podporu výše uvedených opatření.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh je plně v souladu s nařízením Rady (EU) 2020/672, na jehož základě se předkládá.

Tento návrh doplňuje další nástroj práva Unie, jehož účelem je poskytovat podporu členským státům v případě mimořádných událostí, a sice nařízení Rady (ES) č. 2012/2002 ze dne 11. listopadu 2002 o zřízení Fondu solidarity Evropské unie (EUSF) (dále jen „nařízení (ES) č. 2012/2002“). Dne 30. března bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/461, kterým se uvedený nástroj mění za účelem rozšíření jeho oblasti působnosti tak, aby zahrnovala i případy závažného ohrožení veřejného zdraví, a vymezení konkrétních opatření způsobilých pro financování.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je součástí řady opatření vypracovaných v reakci na současnou pandemii COVID-19, jako je například investiční iniciativa pro reakci na koronavirus, a doplňuje další nástroje, které podporují zaměstnanost, jako je Evropský sociální fond a Evropský fond pro strategické investice (EFSD) nebo Program InvestEU. Vzhledem k tomu, že tento návrh využívá k podpoře členských států v tomto konkrétním případě spojeném s rozšířením onemocnění COVID-19 výpůjčky a úvěry, představuje druhou obrannou linii sloužící k financování režimů zkrácené pracovní doby a podobných opatření, která pomáhá chránit pracovní místa, a tím i zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem tohoto nástroje je nařízení Rady (EU) 2020/672.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Tento návrh vychází z žádosti členského státu a projevuje evropskou solidaritu poskytnutím finanční pomoci Unie v podobě dočasných půjček členskému státu, který je zasažen rozšířením onemocnění COVID-19. Uvedená finanční pomoc představuje druhou obrannou linii, která dočasně podpoří zvýšené veřejné výdaje vládních institucí určené na režimy zkrácené pracovní doby a podobná opatření, s jejichž pomocí budou moci chránit pracovní místa, a tím zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné proti riziku ztráty zaměstnání a ztráty příjmu.

Tato podpora pomůže postiženým obyvatelům a přispěje ke zmírnění přímého sociálního a hospodářského dopadu, který tato krize související s pandemií COVID-19 způsobila.

- **Proporcionalita**

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality. Nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů daného nástroje.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné připravit návrh tak, aby jej mohla Rada přijmout včas, nebylo možné provést konzultaci se zúčastněnými stranami.

- **Posouzení dopadů**

Vzhledem k naléhavé povaze návrhu nebylo posouzení dopadů provedeno.

4) ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Komise by měla mít možnost sjednávat na finančních trzích výpůjčky a ty následně dále poskytnout členskému státu, který požádá o finanční pomoc v rámci nástroje SURE.

Kromě poskytnutí záruk členskými státy jsou do daného rámce zabudovány další ochranné prvky zajišťující finanční spolehlivost systému:

- důkladný a konzervativní přístup k finančnímu řízení,
- struktura úvěrového portfolia, která omezuje riziko koncentrace, roční expozici a nadměrnou expozici vůči jednotlivým členským státům a zároveň zajišťuje, aby bylo možné poskytnout nejpotřebnějším členským státům dostatečné prostředky, a
- možnosti refinancování dluhu.

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Polsku poskytuje dočasná podpora podle nařízení Rady (EU) 2020/672 na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19¹, a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 6. srpna 2020 Polsko požádalo Unii o finanční pomoc, která by doplnila jeho vnitrostátní úsilí při řešení dopadu rozšíření onemocnění COVID-19 a jeho socioekonomických důsledků pro pracovníky.
- (2) Předpokládá se, že rozšíření onemocnění COVID-19 a mimořádná opatření, která Polsko provedlo s cílem omezit výskyt onemocnění a jeho socioekonomické a zdravotní důsledky, budou mít dramatický dopad na veřejné finance. Podle prognózy Komise z jara 2020 mělo Polsko ke konci roku 2020 vykazovat schodek veřejných financí a veřejný dluh ve výši 9,5 %, resp. 58,5 % hrubého domácího produktu (HDP). Podle předběžné prognózy Komise z léta 2020 se předpokládá, že se HDP Polska v roce 2020 sníží o 4,6 %.
- (3) Rozšíření onemocnění COVID-19 v Polsku imobilizovalo značnou část pracovní síly. To vedlo k náhlému a prudkému nárůstu veřejných výdajů v Polsku, který souvisel se snížením odvodů na sociální zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné a společnosti zaměstnávající maximálně 50 osob, příspěvkem za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, dotacemi na mzdy a odvody na sociální zabezpečení, dotacemi pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců a půjčkami pro osoby samostatně výdělečně činné, mikropodniky a nevládní organizace, které lze změnit na dotace, jak uvádí 4. až 8. bod odůvodnění.
- (4) Jak je uvedeno v žádosti Polska ze dne 6. srpna 2020, zavedl „akt ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací“² dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení pro osoby samostatně výdělečně činné a společnosti zaměstnávající maximálně 50 lidí za účelem ochrany

¹ Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.

² Úř. věst. 2020 poz. 374, ve znění pozdějších předpisů

pracovišť v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19. Snížení se vztahovalo na období mezi březnem a květnem 2020. Společnosti zaměstnávající maximálně 10 lidí a – ve většině případů – osoby samostatně výdělečně činné mohly využít úplného snížení, zatímco u subjektů zaměstnávajících 10 až 50 lidí představovalo snížení 50 %; Dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení lze považovat za opatření obdobné režimům zkrácené pracovní doby podle nařízení (EU) 2020/672, neboť cílí na ochranu osob samostatně výdělečně činných před snížením nebo ztrátou příjmů a v případě společností zaměstnávajících maximálně 50 osob podporuje zaměstnance tak, aby zůstali zaměstnaní do konce platnosti opatření. Dočasné snížení odvodů na sociální zabezpečení se skládá z ušlých vládních příjmů, které lze za účelem provádění nařízení Rady (EU) 2020/672 považovat za ekvivalent veřejných výdajů.

- (5) Kromě toho orgány veřejné správy zavedly příspěvek za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, u nichž v důsledku krize došlo ke snížení příjmů. Opatření sestává z paušální dávky pro osoby samostatně výdělečně činné (50 % nebo 80 % minimální mzdy v závislosti na poklesu příjmů) a pro pracovníky s nestandardními pracovními smlouvami (až 80 % minimální mzdy), jejímž cílem je nahradit jim pokles příjmů;
- (6) Byly zavedeny dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení, jež jsou podmíněny poklesem obrátu v důsledku krize. Bez ohledu na svou velikost mohou podniky žádat o dočasné spolufinancování nákladů na mzdy a odvody na sociální zabezpečení; Dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení lze považovat za opatření obdobné režimům zkrácené pracovní doby podle nařízení (EU) 2020/672, co se týče výdajů ze strany společností, jež využívají zkrácenou pracovní dobu nebo dobrovolně zkracují pracovní dobu nebo jejichž zaměstnanci byli v pracovním poměru nepřetržitě až do doby získání nejnovějších dostupných údajů o výsledcích, jelikož je po společnostech vyžadováno zachování zaměstnanosti buď během období zkrácené pracovní doby, nebo do doby získání nejnovějších dostupných údajů o výsledcích.
- (7) Orgány veřejné správy zavedly dotace pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců. Dotace poskytují dočasné spolufinancování části nákladů na fungování podniků, které jsou provozovány fyzickými osobami bez zaměstnanců. Částka závisí na poklesu obrátu a představuje 50 % až 90 % minimální mzdy.
- (8) Orgány veřejné správy také zavedly opatření, které osobám samostatně výdělečně činným, mikropodnikům a nevládním organizacím poskytuje půjčky, jež lze změnit na dotace. Opatření poskytuje půjčky v hodnotě maximálně 5 000 PLN. Půjčky je možné změnit na dotace, pokud příjemce v činnostech pokračuje tři měsíce po vyplacení půjčky. Aby byl splněn požadavek, že se jedná o veřejné výdaje, měly by být v rámci nařízení (EU) 2020/672 podporovány pouze výdaje související s půjčkami, které se mění na dotace.
- (9) Polsko splňuje podmínky pro žádost o finanční pomoc, které stanoví článek 3 nařízení (EU) 2020/672. Polsko předložilo Komisi příslušné důkazy, že skutečné a plánované veřejné výdaje od 1. února 2020 vzrostly o 11 668 118 894 EUR z důvodu vnitrostátních opatření přijatých s cílem řešit socioekonomické dopady rozšíření onemocnění COVID-19. Tato částka představuje náhlý a prudký nárůst, neboť se vztahuje na nová opatření i prodloužení stávajících opatření, jež se týkají významné části podniků a pracovní síly v Polsku.
- (10) Komise Polsko konzultovala a ověřila náhlý a prudký nárůst skutečných a plánovaných veřejných výdajů přímo související s režimy zkrácené pracovní doby a obdobnými opatřeními, a to v souladu s článkem 6 nařízení Komise (EU) 2020/672.

- (11) Měla by být tudíž poskytnuta finanční pomoc s cílem pomoci Polsku řešit socioekonomické dopady vážného narušení ekonomiky způsobeného rozšířením onemocnění COVID-19.
- (12) Toto rozhodnutí by nemělo předjímat výsledek případných řízení o narušení fungování vnitřního trhu, která mohou proběhnout, a to zejména na základě článků 107 a 108 SFEU. Nemělo by rovněž zprošťovat členské státy povinnosti oznamovat Komisi záměry poskytnout státní podporu podle článku 108 SFEU.
- (13) Polsko by mělo Komisi pravidelně informovat o provádění plánovaných veřejných výdajů, aby mohla Komise posoudit rozsah, v němž Polsko tyto výdaje provedlo.
- (14) Rozhodnutí o poskytnutí finanční pomoci je přijato se zohledněním stávajících a očekávaných potřeb Polska, jakož i žádostí o finanční pomoc podle nařízení (EU) 2020/672, které již podaly nebo plánují podat další členské státy, přičemž byly uplatněny zásady rovného zacházení, solidarity, proporcionality a transparentnosti. Zejména byla výše půjčky stanovena tak, aby byl zajištěn soulad s obezřetnostními pravidly platnými pro úvěrové portfolio, jak je stanoveno v nařízení Rady (EU) 2020/672,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Polsko splňuje podmínky stanovené v článku 3 nařízení (EU) 2020/672.

Článek 2

1. Unie poskytne Polsku půjčku v maximální výši 11 236 693 087 EUR. Půjčka má průměrnou dobu splatnosti nejvýše patnáct let.
2. Období dostupnosti pro finanční pomoc poskytnutou tímto rozhodnutím činí osmnáct měsíců počínaje prvním dnem po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost.
3. Komise poskytne Polsku finanční pomoc Unie v nejvýše deseti splátkách. Splátka může být vyplacena v jedné nebo více tranších. Splatnost tranší v rámci první splátky může být delší než maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1. V takových případech se splatnost dalších tranší stanoví tak, aby byla po vyplacení všech splátek dodržena maximální průměrná splatnost uvedená v odstavci 1.
4. První splátka bude uvolněna v závislosti na vstupu dohody o půjčce podle čl. 8 odst. 2 nařízení (EU) 2020/672 v platnost.
5. Polsko uhradí náklady financování Unie podle článku 4 nařízení (EU) 2020/672 za každou splátku plus veškeré poplatky, náklady a výdaje Unie vyplývající z jakéhokoli financování.
6. Komise rozhodne o výši a vyplacení splátek, jakož i o výši tranší.

Článek 3

Polsko může financovat tato opatření:

snížení odvodů na sociální zabezpečení, jak je stanoveno v článku 31 ze zákona ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových

situací, pro část výdajů souvisejících s podporou osob samostatně výdělečně činných a v případě společností zaměstnávajících maximálně 50 osob pro část výdajů určených na zaměstnance, kteří byli nepřetržitě v pracovním poměru,

příspěvek za dobu odstávky pro osoby samostatně výdělečně činné a osoby pracující na základě občanskoprávních smluv, jak je stanoveno v člancích 15zq a 15zua aktu ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací,

dotace na mzdy a odvody na sociální zabezpečení společností, jež využívají zkrácenou pracovní dobu nebo dobrovolně snižují pracovní dobu, nebo jejichž zaměstnanci byli nepřetržitě v pracovním poměru, jak je stanoveno v člancích 15g, 15ga, 15gg, 15zzb, 15zze a 15zze² aktu ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací,

dotace pro osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců, jak je stanoveno v článku 15zzc aktu ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením onemocnění COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací,

půjčky pro osoby samostatně výdělečně činné, mikropodniky a nevládní organizace, jež lze změnit na dotace, a to ve výši částky skutečně změněné na dotace, jak je stanoveno v člancích 15zzd a 15zzda aktu ze dne 2. března 2020 o konkrétních řešeních souvisejících s prevencí, potlačením a vymýcením COVID-19, dalších infekčních nemocí a jimi způsobených krizových situací.

Článek 4

Polsko informuje Komisi do [DATUM: šesti měsíců po datu zveřejnění tohoto rozhodnutí] a následně každých šest měsíců o provádění plánovaných veřejných výdajů, a to až do doby, kdy budou tyto plánované veřejné výdaje v plné výši provedeny.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Polské republice.

Článek 6

Toto rozhodnutí se vyhláší v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*